

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Necessitate Et Modo Ministrandi Sacramenta Tempore pestis

Chapeauville, Jean

Mogvntiæ, 1612

15. Si simplices sacerdotes, tum religiosi tum sæculares, nolint sacramenta ministrare, an possit Episcopus illos cogere?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41077

tis, atque ideo omnes sacerdotes quoslibet pœnitentes à quibusvis peccatis & censuris absoluerè possunt.

Dices secundo. Quid si iniuste recusè pastor sacramenta ministrare, vel latere domi, vel tergiuerfetur, vel aliàs inique se absentet, tenebuntur quoque & illo casu alii sacerdotes.

R. Tenebuntur, sicut vno prædiuicte elemosinam recusante alicui in extrema necessitate constituto, quamuis ille peccet, non propterea alii huius necessitati conscii excusantur; neque excusat quod pastor sit domi & tergiuerfetur, quia si nolit sacramenta ministrare, perinde est moraliter loquendo, ac si præsens non sit, in sequentibus fiet manifestius.

Q V Æ S T I O XV.

Si simplices sacerdotes tum religiosi tum seculari nolint sacramenta ministrare, an possit Episcopus illos cogere.

Quæstionis explicatio.

Diximus superiori quæstione absente siue iuste siue iniuste pastore, tenebuntur quemuis sacerdotem tempore pestis ministrandis sacramentis populo seruire: Cum autem eo casu superuenient quisqu

quisque, vt ante diximus, timore contagi-
onis excusationes neccere & officium hoc
subterfugere soleat, quæritur an Episcopus
illo casu poterit simplices sacerdotes ad
illud officium cogere?

Responsio.

POterit, primo. Quia ante diximus, illo
casu extremæ scilicet necessitatis quili-
bet sacerdos tenetur vti potestate & gratia
sibi à Christo tradita absolueno à censu-
ris & peccatis & alia sacramenta ministrā-
do, poterit ergo Episcopus cogere sacer-
dotes, præsertim sibi subditos, vt id per-
soluant, ad quod obligantur. Secundo,
Quia Episcopi est providere ne populus
sit sine sacerdotibus qui illi ministrent sa-
cramenta, & alia ad salutem necessaria: sed
nulla alia est, pro illo temporis articulo, ra-
tio providendi, quam vt Episcopus ex illis
eligat & cogat, quos existimet magis vtilis
& idoneos: Ergo poterit cogere, & illi te-
nebuntur obedire: quia mandatum per se
iustum est, maxime in casu tantæ necessi-
tatis in quo versamur: Si enim vnquam tū
vel maxime sacerdotes videntur obligari,
ad exhibendum obedientiam quā omnes
tam regulares quam seculares in sua ordi-
natione vel expresse promittunt aut eo
ipso quo incolæ & diœcesani fiunt, tacite

*a l. 3. in prin.
l. rescrip. in
fine. ac ibidē
Dd. Ti. de
munerib. &
honor.*

D 2 profi-

a *dist. 74. c.*
3. *¶ 4.*

profidentur. Postremo Episcopus secundū
(a) canones potest quemcumq; clericum
vel diaconum suspendere ab officio, si vo-
lenti illum promouere ad altiore gradū
propter bonum ecclesiæ non obtempera-
uerit: Ergò similiter poterit cogere vt mu-
nia pastoralia obeat. Ita doctores nostri (b)
Caletanus, Sotus (c) & per eos citati.

b *1. 2. q. 26.*
art. 4.

c *De iust. &*
iur. lib. 1. q. 6.
art. 4. *¶ re-*
lect. 1. de te-
gendo secreto
memb. 3. q. 4.

Dices huiusmodi sacerdotes non tenē-
tur, ne quidem casu tantæ necessitatis et
iustitia particulari ministrare sacramenta,
ergo ad hoc cogi non possunt.

d *Lessius de*
iust. & iure,
li. 2. c. 7. dub.
7. num. 39.

Re. Quicquid sit de antecedente, negan-
dam esse consequentiam, potest (d) enim
ad multa nos cogere superior seu ecclesia-
sticus seu secularis, ad quæ ex iustitia non
tenemur, vt v. g. ad dandam eleemosynam
in magna fame ad vendendum frumentū,
ad vitadum sumptus immōdicos in vestes
& conuiuia, ad vitandam ebrietatem, for-
nicationem, incestū, sodomiam, blasphemiam,
certos ludos & similia.

Dices: Si omnes sacerdotes indifferen-
ter tenentur, quem primo coget Episcopus

Re. Videri cogendum illum qui agrote
plurib. rationibus deuinctus est, vt si sacer-
dos sit agro sanguine vel affinitate coniun-
ctus; vel si religiosus est qui ab agro magna
beneficia accepit, vel qui loco vicinior est

& sic

& sic de aliis, per illa, quæ docet Illustriss.
Borromæus (a) de cura pestilentia, & nos ^{ac. 27. nu. 4.}
inferius aliqua suo loco dicemus. ^{Es.}

QVÆSTIO XVI.

Si Episcopus velit cogere sacerdotes seculares illi autem inter alias excusationes pratexerunt se parentes habere, qui præcipiunt, ut cum eis à loco contagioso recedant, an parere debeant Episcopo vel parentibus.

Quæstionis explicatio.

Contra præcedentem assertionem multæ solent excusationes afferri, potissimum ab eis sacerdotibus qui parentes pauperes habent, quos sua industria & fructibus suorum beneficiorum alunt: Hi enim, ut alias excusationes omittamus, obtendunt se teneri parentibus: Quæritur idcirco, ad quod horum obligentur?

Responsio.

Tenentur obedire Episcopo: quia privata utilitati communis præferenda est, ut patet: Cum ergo Episcopus præcipiat ad communem utilitatem, pater autem ad privatam, mandatum Episcopi præferendum est mandato patris, præsertim, si (ut supponimus) ex vna parte periclitatur salus animarum, & ex altera salus tantum corporalis

D 3 patris